

teatre

FRANCESC FOGUET I BOREU

L'espiral de la incomunicació

Amb el pas dels anys, les relacions de parella assumeixen uns codis de comunicació més o menys implícits. En el millor dels casos, s'arriba a un equilibri de consensos que permet viure amb una certa placidesa i harmonia. En el pitjor, es cau en una espiral de retrets àcids que fan la vida en comú insuportable. Per sort, al marge dels bàrbars que opten per la violència, avui hi ha maneres civilitzades de resoldre els conflictes, tan individuals com col·lectius. Només cal una bona predisposició de les parts implicades per arribar a una solució justa.

Deliri a dos d'Eugène Ionesco, dirigida per Montse Bonet, comença amb la discussió que manté una parella sobre si el caragol i la tortuga són el mateix animal. A l'exterior del pis on estan reclusos, es congria una guerra que creix en estridència. Malgrat que tenen por de patir-ne les conseqüències, al final, un cop imposada la pau, tornen a la batalla domèstica, plena d'acusacions, retrets i insults. La parella protagonista al·ludeix constantment a la desolació provocada pel temps i imagina com hauria estat la seva vida si no s'haguessin trobat i unit en un duo afectiu.

A *Deliri a dos* són habituals les al·lusions zoomòrfiques. El símbol de l'espiral del caragol, del cercle viciós en què estan immersos els dos protagonistes, s'explicita amb jocs de paraules recurrents. De manera repetitiva, el diàleg insisteix en els mateixos termes en la discussió íntima de la parella. Encara que les seves vides hagin estat trasbalsades per l'im-

Lluís Hansen i Montse Bonet

que s'esbatassen en un joc preestablert, un feixuc codi afectiu confegit amb els anys de convivència. Ell, interpretat amb gran aplom per Intente, es mou segons una "lògica objectiva", un comportament racional, analític. Ella és intuïtiva i pragmàtica, coqueta i insistent. Per més que es contradiguin contínuament, es complementen i es necessiten.

Ell i Ella, paròdia de la masculinitat i de la feminitat més tòpiques, viuen situacions que oscil·len entre el còmic i el terrible, el tràgic i el patètic. Obsessionats i porucs com infants, cada vegada més entotsolats i tanmateix freturosos de l'altre, víctimes i victimaris a parts iguals, representen la tràgica existència humana. I, sobretot, l'enorme complexitat que suposa practicar una mínima empatia compartida, perquè allò que diuen o fan no sempre és allò que

volen dir o fer, ni allò que esperen que l'altre comprengui o faci.

L'espai escènic de l'obra —com és habitual en el teatre de Ionesco— és un lloc tancat, una mena de búnquer o presó metafòrics. El pis esbossat metonímicament simula un refugi o una trinxera, situats en la frontera entre dos bàndols d'una guerra dantesca, en què és difícil trobar una sortida a l'exterior. Alhora, esdevé un espai claustrofòbic, on es lliura la batussa domèstica, absurda, delirant, que dinamita la possibilitat de construir un sentit realista al conflicte. Ben mirat, tal com tenim el món, el teatre de l'absurd d'aquest Ionesco menor resulta d'una inesperada candidesa.

Deliri a dos

AUTOR: EUGÈNE IONESCO

Traducció: Lluís Hansen i Montse Bonet
Direcció: Montse Bonet
Teatre Akadèmia, 9 de febrer

pacte provinent de l'exterior, tornen a refer el camí de l'enfadós. Ionesco parodia així les dificultats de comunicació i els conflictes de parella, duts fins a extrems absurds.

La interpretació d'Òscar Intente (Ell) i Montse Puga (Ella) té un punt titellesc, grotesc, hipertrofiat, que, amb bon criteri de la directora, potencia el valor simbòlic dels personatges. Són com ninots